

M. Satuk Buğra KAVUNCU
İstanbul Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ortadoğu’da yaşanan gelişmeler, Suriye’deki iç savaşın etkileri ve bölgedeki devlet dışı aktörlerin artan faaliyetleri, Türkiye’nin güvenlik politikalarını doğrudan etkilemektedir. Son olarak, Suriye’deki, terör örgütü uzantısı grupların merkezi yönetimle vardığı anlaşma, ülkenin gelecekteki yönetim modeline ilişkin önemli ipuçları barındırmaktadır.

Bebek katili Öcalan tarafından yetiştirilen YPG terör örgütü lideri Mazlum Abdi ile Suriye Geçiş Dönemi Cumhurbaşkanı Ahmet El Şara’nın arasında imzalanan 8 maddelik anlaşma, bölgedeki siyasi dengeleri olumsuz etkilemekte ve bu durum Türkiye’nin güvenlik politikaları açısından yeni bir değerlendirme ihtiyacını doğurmaktadır. Türkiye açısından Suriye’de yaşanacak olası dönüşümler hem sınır güvenliği hem de bölgedeki askeri varlığımız açısından olumsuz sonuçların doğmasına sebebiyet verebilecektir. Özellikle, PYD/YPG’nin, Suriye devletine entegrasyon süreci ve bunun iktidar tarafından Türk milletinin dikkatinden kaçırılmaya çalışılan olası olumsuz etkileri detaylı biçimde ele alınmalıdır. Söz konusu anlaşmayla birlikte PYD/YPG’nin Suriye devlet kurumlarına entegre olacağı, etnik bölücü terör örgütünün hedeflerine Suriye’de yeni yapılacak anayasa çerçevesinde ulaşacağı ve Suriye’nin kuzeyindeki sözde yapının fiilen kabul göreceği yönündeki bilgiler kamuoyuna yansımıştır.

Bu çerçevede, Türkiye’nin Suriye’deki askeri varlığı ve Suriye’de yeniden şekillenmekte olan gelişmeler dikkate alınarak; ülkemizin güvenlik stratejisi kapsamında milli güvenliğimiz doğrultusunda gerekli adımların atılması elzemdir. Ayrıca Türkiye hâlihazırda 3,5 milyondan fazla Suriyeli sığınmacıya ev sahipliği yapmaktadır. Suriye’de yaşanabilecek yeni bir iç karışıklık ya da çatışma, Türkiye’ye yönelik yeni bir göç dalgasına da tetikleyebileceği ihtimali mevcuttur.

Bu bağlamda Türkiye’nin, Suriye ile ilişkilerini yeniden şekillendirme ihtimali, oluşturulması gereken yeni güvenlik stratejileri ve bölgesel istikrar politikaları kapsamında Meclis’in bilgilendirilmesi ve gerekli değerlendirmelerin yapılması amacıyla, Anayasa’nın 98’inci, İçtüzüğü’nün 102’inci ve 103’üncü maddeleri gereğince Genel Görüşme açılmasını arz ederiz.

M. Satuk Buğra KAVUNCU
İstanbul Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Türkiye'nin güney sınırları, artan terör tehdidi, düzensiz göç dalgaları ve bölgedeki istikrarsızlık nedeniyle ciddi güvenlik riskleriyle karşı karşıyadır. Son dönemde Suriye'de yaşanan gelişmeler, Türkiye'nin ulusal güvenliğini doğrudan etkileyebilecek boyuttadır. Özellikle YPG ile Suriye merkezi yönetimi arasında imzalanan anlaşma, bölgedeki dengeleri değiştirebilir. Bu anlaşmayla PYD/YPG'nin Suriye devlet kurumlarına entegre olması, Türkiye için yeni güvenlik tehditleri doğurabilir.

Suriye'nin kuzeyinde YPG'nin resmî olarak tanınması, PKK'nın bu bölgedeki faaliyetlerine yasal bir dayanak kazandırabilir. PKK'nın uzantısı olan YPG'nin resmîyet kazanması, Türkiye'nin terörle mücadele stratejisini olumsuz etkileyebilir. Türkiye'nin düzenlediği Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı ve Barış Pınarı harekâtları ile terörden temizlenen bölgelerde istikrar sağlanmışken, YPG'nin Suriye yönetimine entegrasyonu, Türkiye'nin güvenliğini tehdit edebilir. Suriye'deki bu yeni anlaşma, Fırat'ın doğusunda ve kuzey bölgelerde yeni bir güç dengesi oluşturabilir. Türkiye'nin sınır güvenliği açısından, YPG ile Suriye hükümeti arasındaki bu iş birliğinin yaratacağı sonuçlar dikkatle değerlendirilmelidir. Bu anlaşmanın, Türkiye'nin güney sınırlarını daha fazla güvenlik tehdidi ile karşı karşıya bırakma olasılığı göz ardı edilmemelidir.

Türkiye hâlihazırda 3,5 milyondan fazla Suriyeli sığınmacıya ev sahipliği yapmaktadır. Suriye'de yaşanabilecek yeni bir iç karışıklık ya da çatışma, Türkiye'ye yönelik yeni bir göç dalgasına neden olabilir. Ayrıca, YPG'nin kontrol ettiği bölgelerde nüfus yapısının değiştirilmesi, Suriyeli sığınmacıların güvenli dönüşünü zorlaştırabilir. Bu bağlamda, Türkiye'nin sınır güvenliği ve göç politikaları yeniden gözden geçirilmelidir.

Türkiye'nin Suriye'deki güvenlik politikalarının belirlenmesi açısından, YPG ile merkezi yönetim arasındaki mutabakatın askeri ve stratejik sonuçları büyük önem taşımaktadır. Türkiye'nin sınır güvenliğini koruyabilmesi ve terörle etkin mücadele yürütebilmesi için uluslararası alanda kararlı ve çok yönlü adımlar atması gerekmektedir.

Suriye'nin kuzeyindeki petrol ve doğal gaz kaynaklarının yönetimi, Türkiye'nin enerji güvenliği açısından kritik bir konudur. YPG ile Suriye merkezi yönetimi arasında varılan anlaşmanın, Türkiye'nin enerji politikalarına etkileri titizlikle değerlendirilmelidir.

Bu mutabakatın ardından Türkiye ile Suriye arasındaki ilişkilerin nasıl bir seyir izleyeceği belirsizliğini korumaktadır. Ankara'nın Suriye yönetimiyle doğrudan ya da dolaylı temaslarını artırarak bu süreci ulusal çıkarları doğrultusunda yönetmesi gerekmektedir. Türkiye'nin bölgedeki dengeleri göz önünde bulundurarak diplomatik çabalarını yoğunlaştırması kaçınılmazdır.

Türkiye'nin güvenliği ve ulusal çıkarlarının korunması adına, Suriye'de yaşanan bu gelişmelerin TBMM tarafından detaylı bir şekilde ele alınması gerekmektedir. YPG ile Suriye merkezi yönetimi arasındaki anlaşmanın Türkiye açısından oluşturduğu güvenlik tehditleri, sınır güvenliğimiz, terörle mücadele stratejimiz, enerji kaynaklarına etkileri ve göç hareketleri gibi birçok konu derinlemesine incelenmelidir. Bu çerçevede Genel Görüşme açılmasını arz ederiz.